

Stop Wapenhandel

Anna Spenglerstraat 71 - 1054 NH Amsterdam - Phone +31 (0)20 616 4684
www.stopwapenhandel.org – info@stopwapenhandel.org
NL11 TRIO 0390 4073 80

Beleidsplan 2025 – Tegen de stroom in

Inleiding

De stichting Stop Wapenhandel doet al meer dan 25 jaar onderzoek naar wapenproductie, wapenhandel, de lobby van de wapenindustrie en naar promotie en financiering van wapens. Op basis van dit onderzoek voeren we publieksacties en campagnes. We willen onze kennis zo veel mogelijk delen; wapenhandel moet zich niet in het verborgene afspelen. We schrijven rapporten en artikelen en informeren media en politiek vertegenwoordigers. We organiseren of nemen deel aan debatten, workshops en demonstraties.

Wapenhandel wordt mede aangedreven door de aanbodkant: de industrie is voortdurend op zoek naar nieuwe afzetmogelijkheden. Wapens en militaire technologie worden in de markt gezet met glossy advertenties, wapenbeurzen, lobby en steekpenningen.

De aanwezigheid van veel wapens verkleint de kans op oplossen van conflicten zonder geweld. Conflicten zijn normaal onderdeel van de menselijke samenleving. Maar militair geweld lost geen conflicten op, het kan alleen machtsverhoudingen veranderen of bevestigen.

Stop Wapenhandel wil een verbod op export van wapens naar landen waar mensenrechten worden geschonden. We pleiten voor meer inzet van diplomatie, conflictpreventie en wapenbeheersing. En voor een eerlijke verdeling van macht en welvaart en bescherming van milieu en klimaat, want dat zijn voorwaarden voor een duurzame vrede. We zijn niet naïef: we verwachten geen ideale wereld. Maar de eenzijdige inzet op militaire aanpak van conflicten maakt de wereld gevaarlijker en spekt de kas van de wapenindustrie.

Onderzoek en actie in 2025

De overheid gaat de wapenindustrie subsidiëren. In de Defensienota 2024 is €1,1 miljard gereserveerd voor groei en innovatie van de militaire sector. Daarvoor wordt verwezen naar Russische dreiging en druk vanuit de VS om de Europese bewapening op te voeren. En naar de mogelijkheid om de economie te stimuleren door militaire kennisontwikkeling en innovatie.

Het kabinet wil dat de Nederlandse wapenindustrie kan concurreren op de wapenmarkt en de internationale wapenhandel bevorderen. Onderzoek en ontwikkeling voor nieuwe militaire technologie door de wapenindustrie gaat bekostigd worden met publiek geld. Universiteiten die moeten bezuinigen word extra budget geboden voor militair onderzoek. Investeringsrisico's voor bedrijven worden afgedekt doordat defensie langjarige contracten gaat afsluiten.

Op het niveau van de Europese Unie zien we eenzelfde ontwikkeling: Ursula von der Leyen en Mario Draghi stellen enorme militaire investeringen voor om de Europese kenniseconomie en innovatie te stimuleren en Europa concurrerend te maken op de internationale wapenmarkt, wederom met verwijzing naar de Russische dreiging. De regels voor controle op wapenexport worden daarvoor afgezwakt.

Focus in 2025

We werken op vier hoofdthema's.

1. Tegenhouden ondermijning wapenexportbeleid
2. Investeer in vrede niet in wapens
3. Klimaatrechtvaardigheid
4. Geen wapeninzet tegen migranten en vluchtelingen

1 Tegenhouden ondermijning wapenexportbeleid

De wapenindustrie gebruikt de oorlogen in Oekraïne en in Gaza, en het wispelturige beleid van Trump, om te pleiten voor (nog) minder wapenexportregels en voor langlopende wapencontracten. Nu al ontsnapt veel wapenexport aan parlementaire controle. Stop Wapenhandel volgt de Nederlandse wapenexport en het Nederlands en Europees wapenexportbeleid. We adviseren over beleid en trekken aan de bel bij media en politiek als vrede en mensenrechten in het geding komen. We doen dit waar mogelijk samen met andere organisaties.

Activiteiten:

Stop Wapenhandel monitort de afgifte van wapenexportvergunningen en doorvoervergunningen, en reageert indien mensenrechten en/of veiligheid in het geding zijn.

Stop Wapenhandel adviseert leden van de Tweede Kamer over mensenrechten en/of veiligheid bij Kamerdebatten waarin wapenexport en wapenindustrie ter sprake komen.

Stop Wapenhandel monitort het beleid voor stimulering van wapenproductie en wapenindustrie en reageert indien wapenexportcontrole en/of democratische controle wordt ondermijnt.

Stop Wapenhandel initieert en steunt actie bij wapenconferenties, aandeelhoudersvergaderingen en wapenbeurzen.

2 Investeer in vrede niet in wapens

Er is te veel aandacht voor militarisering en afschrikking en te weinig aandacht voor vrede. De Nederlandse militaire uitgaven zijn de afgelopen tien jaar bijna verdrievoudigd, van €7,8 miljard in 2015 tot €22,4 miljard in 2025. De uitgaven bedragen nu ongeveer 2% van het BBP, de NAVO wil dit verhogen tot 5% van het BBP. Elke procent erbij is €10 miljard extra. Dit gaat gaan ten koste van uitgaven voor een veilige samenleving, bijvoorbeeld voor klimaatbescherming. Of komt voor rekening van toekomstige generaties, doordat de staatsschuld voor deze investeringen gaat oplopen.

Tegelijk is er nauwelijks aandacht voor diplomatie, conflictpreventie en wapenbeheersing en is het stimuleren van wapenindustrie een economisch groeiconcept geworden. Stop Wapenhandel steunt groepen in de samenleving die een andere visie op veiligheid voorstaan en pleit voor internationaal recht en mensenrechten.

Activiteiten

Stop Wapenhandel doet onderzoek naar de lobby van de Nederlandse wapenindustrie en naar de banden tussen overheid, industrie en universiteiten. We ondersteunen acties hiertegen.

Samen met het European Network Against Arms Trade (ENAAAT) en StopReArmEU reageert Stop Wapenhandel op de EU financiering van militair onderzoek en wapenontwikkeling. Wapenproductie is geen economisch ontwikkelingsmodel.

Stop Wapenhandel stimuleert en ondersteunt de samenwerking van vredesgroepen om tegenwicht te geven aan het concept van militaire afschrikking. Stop Wapenhandel pleit diplomatie, conflictpreventie en wapenbeheersing en voor mensenrechten en internationaal recht als voorwaarden voor veiligheid.

3 Demilitarisering klimaatbeleid

Het doel van de krijgsmacht om gebruik van fossiele brandstof te verminderen wordt onder het huidige beleid volstrekt niet mer serieus genomen. Door de stijging van militaire uitgaven en de toegenomen militaire activiteiten stijgt de militaire uitstoot juist fors. De wapenindustrie laat zich echter nog steeds ten onrechte voorstaan op verduurzaming van wapens en productie.

Activiteiten

Stop Wapenhandel doet kritisch onderzoek naar de 'groene' ambities van krijgsmacht en wapenindustrie, publiceert hierover, en gaat in debat met de klimaatbeweging.

Stop Wapenhandel coördineert een werkgroep van internationale onderzoekers en activisten over dit onderwerp en organiseert mee aan de Week of Peace and Climate Justice.

4 Geen wapeninzet tegen migranten en vluchtelingen

Stop Wapenhandel blijft zich inzetten voor een humaan vluchtelingenbeleid en tegen militarisering van grenzen. We doen onderzoek en ondersteunen acties en campagnes.

Activiteiten:

Stop Wapenhandel publiceert i.s.m. het Transnational Institute een rapport over de rol van universiteiten bij de militarisering van grenzen.

Stop Wapenhandel schrijft artikelen en levert bijdragen aan debatten, panels en workshops, zowel in Nederland als internationaal.

Stop Wapenhandel ondersteunt het Abolish Frontex-netwerk.

Organisatie

Stop Wapenhandel is een onafhankelijke, egalitaire organisatie. Eigen onderzoek vormt de basis voor publicaties en acties. We stimuleren het kritisch denken over wapenhandel en wapenindustrie met publicaties, demonstraties, acties en workshops en dragen daarmee bij aan politieke en economische verandering naar een vredesbeleid.

Stop Wapenhandel werkt met een bescheiden budget. Het grootste deel van de financiering (60%) is afkomstig van donateurs. Overige inkomsten komen van kleine vredes- en actiefondsen en uit onderzoeksopdrachten. Aandacht voor donatie- en fondswerving is noodzakelijk om de organisatie voort te kunnen zetten.

Samenwerking

Stop Wapenhandel hecht veel belang aan samenwerking met andere organisaties. Zeker nu de Nederlandse en Europese politiek sterk naar rechts buigt moeten progressieve groepen elkaar versterken en gezamenlijk analyses en strategie ontwikkelen. Onze samenwerkingspartners zijn:

- Vredesactivisten, klimaatactivisten, mensenrechtengroepen en donateurs. Zonder hen is het werk van Stop Wapenhandel niet mogelijk.
- Journalisten, ambtenaren en politici. Stop Wapenhandel geeft feitelijke informatie

en doet aanbevelingen voor beter beleid.

- Maatschappelijke organisatie in binnen- en buitenland.
- Onderzoekers en academici. Informatie wordt uitgewisseld in een internationaal netwerk van progressieve wetenschappers.

Werkwijze

- Stop Wapenhandel maakt deel uit van de internationale beweging van burgers voor vrede en rechtvaardigheid en steunt organisatie en capaciteitsopbouw.
- Stop Wapenhandel schrijft voor (inter-)nationale tijdschriften, geeft voordrachten en beantwoorden vragen van journalisten en activisten. Elk jaar doet Stop Wapenhandel minstens twee grotere onderzoeken. Na publicatie leiden deze onderzoeken tot artikelen en/of actie.
- Stop Wapenhandel informeert progressieve Kamerleden en Europarlementsleden over wapenhandel en exportbeleid.
- Stop Wapenhandel neemt deel in de Nieuwe Vredesbeweging, het Europees Netwerk tegen Wapenhandel, het Abolish Frontex netwerk en de werkgroep Arms, Militarism and Climate Justice.
- Stop Wapenhandel publiceert een Nederlandstalige nieuwsbrief en een blog in het Engels.
- Alle activiteiten en onderzoeken worden gepubliceerd op website <www.stopwapenhandel.org> met doorplaatsing op Facebook, en Instagram.